

Regionálny zraz turistov v Skačanoch sme organizovali my

Piatok trinásteho a spln Mesiaca - to boli hlavné atribúty, s ktorými odštartoval regionálny zraz turistov v Skačanoch. Keď k tomu prirátame ešte ukázkové počasie po celé tri dni, úžasné miesto na stanovanie v zelenom areáli školy a historické pamiatky, niet sa čo diviť, že turisti z troch okresov, ale aj z Nitry, odchádzali zo Skačian spokojní. V sobotňajšie ráno nastúpili účastníci zrazu pred obecný úrad, kde všetkých privítal starosta obce Ladislav Struhár, primátor Bánoviec nad Bebravou a predseda bánovského KST Marián Chovanec a regionálny predseda KST Peter Dragúň, ktorý sa len pred pár dňami stal čerstvým celoslovenským predsedom KST. História obce a kultúrnymi pamiatkami nás previedla Evka Struhárová, ktorej výklad a nadšenie pre poklady rodnej obce bol odmenený dlhotrvajúcim potleskom. Pani Evka sa nám osvedčila pred dvomi rokmi, keď sme cez Skačany nasmerovali aj našu X. Túlačku po Strednom Ponitří 2012. Vedenia trasy v lesnom teréne sa ujali domáci Jozef a Vladimír Gahérovci. Neobišli sme ani takmer tristoročnú vzácnu oskorušu, ktorú sme ako stromáci chceli prihlásiť do súťaže strom roka. Snažili sme sa iniciovať aj jej záchranu, lebo zarastá agátčinou, len nám akosi nevyšli klubové „personálne“ kapacity a chýbalo najmä nadšenie domácich Skačancov.

Cez veľké lúky sme vyšli na Sviniu horu, ktorá je horou iba spolovice, juhovýchodná časť je pokrytá teplomilnou kvetenou hýrivých farieb. Na jar tu kvitnú aj orchidey. Svinia hora nám poskytla výhľady na celé Stredné ponitrie. Možno práve výhľady boli dôvodom, prečo tu, v skačianskom chotári, Peter Dragúň inicioval zraz turistov 2014, keď tu ako jediný aj s Mariánom Smatanom z Regionálnej rady KST Topoľčany zavítali na našu Túlačku 2012. V chladivom tieni lesa nás zaujali kamenné pivnice, ktorých vek odhadujú minimálne na sto - dvesto rokov. Slúžili na uskladňovanie ovocia, ktoré sa na týchto miestach pestovalo už storočia. Na kóte Varty sme si od Jožka Gahéra vypočuli informácie o tom, ako na týchto miestach i na blízkom vrchu Stráže stáli hliadky už pred stáročiami. Cesta z Hradišťa do Vesteníc totiž bola hranicou medzi pozemkami nitrianskeho a trenčianskeho biskupstva. Tá posledná - vojenská hliadka tu slúžila aj počas druhej svetovej vojny. Na Vartách stojí poľovnícka chata, kde nitrickí poľovníci práve chystali guláš. Ťažko bolo vysvetľovať účastníkom zrazu, že to nie pre nás... a že v stanovom zrazovom tábore pri škole ich čakajú iba vlastné paštéky...

Obrovské pokosené lúky a vysoké obilie takmer do výšky človeka, ale aj prírodná pamiatka Nitrica – pôvodný nezregulovaný tok riečky Nitrice patrili medzi posledné prírodné skvosty hodné obdivu. Niektorí zdatnejší vybehli aj na kopce Chotoma a Chotomka, kde vraj bolo kedysi hradisko. Ale dôkazy o tom Skačanci ešte nenašli. Pri skačianskej poľovníckej chate nás nikto z domácich nečakal. Ani z neďalekej studničky sme sa na odporúčanie domácich radšej nenapili, tak sme na prvé chladivé tekutiny museli počkať ešte pár kilometrov do dediny. Pri Kaplnke sv. Anny sme sa ešte pozdravili so ženami, ktoré nám vraj prídu večer zaspievať...

Ešte sa nám chrbát po túre poriadne nevysušil, ani paštetový chlieb nevytrávil, a už sme „naháňali“ účastníkov zrazu, aby vytvorili družstvá, ktoré budú bojovať o titul Cibuliari

2014. A tak šesť družstiev hádzalo cibuľou do košíka, jedol sa cibuľový chlieb na rýchlosť, alebo sa obliekali turisti ako cibule do všetkého, čo sa im v časovom limite podarilo v stanoch vyhrabať. Až 36 kusov odevov, vrátane spacáku, za 5 minút natiahli na svojho jedného človeka až dva súťažiaci tímy. Titul Cibuliari získalo družstvo z KST Žochár Topoľčany, druhí boli Nitrania a tretí sme skončil my - KST Kamarát Uhrovec. Zvláštnu cenu - vrečko s pravou skačianskou cibuľou si víťazné družstvo prevzalo pri večernom táboráku z rúk Janky Bližniakovej, vedúcej domáceho súboru Cibuliar. A bola to práve táto partia veselých seniorov, ktorá harmonikou a piesňami roztancovala uchodených a po futbalovom zrazovom turnaji upachtených turistov. Dokonca aj samotného starostu obce Tesáre, ktorý si prišiel prevziať zrazovú štafetu. Takže o rok vôňu cibule vystrieda vôňa dreva ...

Ala Borszéková

(Text pre regionálne noviny)

Regionálny zraz turistov

S odstupom času sa každý pozerá na udalosti s nadhľadom a fixuje si v pamäti len tie najkrajšie zážitky. Preto aj o Regionálnom zraze turistov troch okresov – Partizánske, Topoľčany a Bánovce nad Bebravou 13. až 15. júna 2014 sa mi žiada aj po troch mesiacoch písať len to najkrajšie a najdôležitejšie. Bolo perfektné počasie, zrazový priestor v areáli školy pod rozkvitnutým lipami a množstvo historických a prírodných zaujímavostí, ktorými nás sprevádzali skvelí domáci nadšenci – Eva Struhárová, Jozef a Vladimír Gahérovcí. Zraz mal však aj zvláštnosti – začínal v piatok trinásteho a stanujúcich turistov sprevádzal v noci jasný spln Mesiaca.

Nedá mi na úvod priblížiť Skačancom myšlienku organizovania regionálnych zrazov turistov troch okresov v spolupráci s miestnymi samosprávami v novom tisícročí. Zrazy sa organizovali už desiatky rokov, ale turisti z bývalého „trojokresu“ Topoľčany zastrešení Regionálnou radou KST sa v roku 2001 rozhodli, že pozvú k spolupráci aj obce. Najmä z toho dôvodu, že by chceli v nich zapáľovať iskričku, ktorá by sa mohla neskôr rozhorieť v prospech rozvoja organizovanej turistiky v danej obci. Úprimne, nie veľmi sa nám to darí, lebo ľudia a najmä mladí už majú ďaleko od prírody. A nepodarilo sa nám to ani v Skačanoch, kde okrem oslovených vyššie menovaných sprievodcov sa do túry na Varty ani do súťaže o titul Cibuliar 2014 nezapojil ani jeden Skačanec!

Slávnostné otvorenie zrazu pred obecným úradom prišiel pozdraviť nielen starosta hostiteľskej obce Ladislav Struhár, ale aj primátor Bánoviec nad Bebravou Marián Chovanec. Nielen preto, že on sám je krajským predsedom KST v Trenčíne. Prišiel zároveň zablahoželať Petrovi Dragúňovi, predsedovi Regionálnej rady KST Topoľčany, k zvoleniu do funkcie predsedu Klubu slovenských turistov (KST) na Slovensku. Je to najvyššia možná funkcia pre turistu a sme právom hrdí, že čelný predstaviteľ organizovanej turistiky v republike je náš človek z regiónu.

Históriou obce a kultúrnymi pamiatkami nás previedla Eva Struhárová, ktorej výklad a nadšenie pre poklady rodnej obce už dôverne poznáme z jubilejnej X. Túlačky po Strednom Ponitří, ktorú tu v roku 2012 zorganizoval KST Kamarát Partizánske (dnes má sídlo v Uhrovci). Vrelá vďaka opäť. Vedenia trasy v lesnom teréne sa ujali tiež overení turistickí sprievodcovia Jozef a Vladimír Gahérovci. Po prehliadke kostola, kaplnky a základov kostolíka nad cintorínom sme neobišli ani takmer tristoročnú vzácnu oskorušu, či tzv. skačiansky kaňón. Svinia hora mala síce orchidey už odkvitnuté, ale výhľady a pestrý koberec lúčnych kvetov by jej závideli aj národné parky. Na trase sme si so záujmom pozreli kamenné pivnice, slúžiace na uskladňovanie ovocia. Na kóte Varty pri chate nitrických poľovníkov sme si počas chlebového obeda vypočuli informácie o tejto vsutku zaujímavej lokalite a iba „pričuchli“ ku kotlu gulášu, ktorý tu Nitričania chystali. Obrovské pokosené lúky, krátke zastavenie pri, žiaľ, prázdnej chate skačianskych poľovníkov a neskôr vysoké obilie takmer do výšky človeka, ale aj prírodná pamiatka Nitrica patrili medzi posledné atribúty zrazovej túry... Poďakovanie za výklad počas túry si Jozef Gahér naozaj zaslúži, ako aj Vlado Gahér za znásobenie dĺžky túry na Veľký vrch pre nitrianskych turistov a tunajšiemu školníkovi za vodcovstvo na cyklotrase.

Ešte sa nám chrbát po túre ani poriadne nevysušil, ani sáčková polievka nevytrávila, a už sme zmobilizovali šesť turistických družstiev, ktoré sa rozhodli zabojsť o titul Cibuliari 2014. Mali tri súťažné úlohy úzko súvisiace s cibuľou - hádzanie cibuľou do košíka, jedenie cibuľového chleba na rýchlosť, alebo obliekanie sa „ako cibule“. Až 36 kusov odevov, vrátane spacáku, za 5 minút natiahli na seba až dva súťažiacie tímy. Titul Cibuliari získalo družstvo z KST Žochár Topoľčany, druhí boli Nitrania a tretí skončil KST Kamarát Uhrovec. Zvláštnu cenu - vrečko s pravou skačianskou cibuľou si víťazné družstvo prevzalo pri večernom táboráku z rúk Janky Bližniakovej, vedúcej súboru Cibuliar. Táto partia veselých seniorov harmonikou a piesňami roztancovala turistov, nielen uchodených ale aj vybehaných po zrazovom futbalovom turnaji.

Milou udalosťou táborákového posedenia, či skôr potancovania bolo odovzdanie vyšívanej stuhy s nápisom Skačany na štafetový zrazový kolík, kde už boli stuhy obcí – Veľký Klíž, Hradište, Uhrovské Podhradie, Nitrianska Blatnica, Brodzany, Zlatníky, Súlovce, Čierna Lehota, Bojná, Klátová Nová Ves, Timoradza, Prašice a Práznovce. Stuhu osobne uväzoval starosta Ladislav Struhár dobehnuvší do zrazového areálu na bicykli. Štafetu si ihneď prevzal Daniel Bago, starosta obce Tesáre. Skačianske kopce patriace do Nitrických vrchov tak po roku vystriedajú lesy a lúky Považského Inovca. Takže o rok vôňu cibule vystrieda vôňa dreva...

Ďakujeme Skačanci. Pridajte sa občas k nám!

Text a foto: Alena Borzéková
vedúca KST Kamarát Uhrovec (Partizánske)

(text pre obecné Skačianske noviny)

O hlavných organizátoroch

Je pravda, že hlavnými organizátormi zrazu boli na papieri všade uvedení Regionálna rada KST Topoľčany a obec Skačany. Ale... papier je papier a realita je realita.

Prvú facku sme zažili ako organizátori z KST Kamarát už na zraze v Práznovciach 2013. Zástupca Skačian si prišiel prevziať štafetu zrazu a nás ako hlavného organizátora zrazu 2014 odignorovali... Nuž diplomacia je slabou stránkou mnohých našich predsedov turistických klubov... Preglgnúť sme museli aj také názory niektorých predsedov KST, že zraz „nepotrebuje“ ani účastnícke listy (hoci doteraz boli), ani ceny pre súťažiacich... A ceny sme si hľadali sami.

Aj keď sme už mali požehnanie samosprávy obce po oficiálnej návšteve dvoch zástupcov Regionálnej rady KST (mňa a predsedu), museli sme hľadať tých správnych ľudí v dedine, ktorí by vedeli pomôcť. Najdôležitejší sú domáci turistickí sprievodcovia, ktorí poznajú chotár ako svoju dľaň. A práve s nimi sme si zrazovú túru museli prejsť, aby vás po ceste počas zrazu nič nemohlo prekvapiť. My sme to stihli týždeň pred zrazom v úmornej horúčave...

Nieko je na turistiku, iní na históriu. Aj takých sme mali osvedčených z Túlačky...

Keď sme už mali turistický program zabezpečený, hľadali sme možnosti, ako účastníkom zabrnkať na citlivú strunu – na plné žalúdky. Nie vždy sa to však dá. V prípade Skačian mala školská jedáleň problém uvariť nám niečo aj bez uvedenia presného počtu účastníkov a regionálna rada KST, ako „hlavný organizátor“ rozhodla, že kapustnica pre sto ľudí nakoniec nebude. Tú jediniú by mohli v školskej jedálni uvariť, s gulášom vraj nemáme rátať. To potvrdil aj starosta, ktorého obecní gulášmajstri akosi mali iné povinnosti... A takto ostali účastníci zrazu „na paštekách“. Lebo ani jeden klub by nešiel do rizika a nevaril by guláš na vlastné náklady, keď regionálna rada guláš „nepožehnala“...

Zraz je preto zrazom, že to nie je len o poznávaní kraja, kde sme zavítali, ale aj o nás, o našom zblížovaní sa. To znamená, že zraz plní aj spoločenskú funkciu. A tak sme sa „zblížovali“ na súťažiach. Tie tiež treba pripraviť a najmä vymyslieť, aby to bolo vhodné pre všetky vekové kategórie. Tajne dúfate, že sa do súťaže zapoja aj domáci, ale dúfate márne.

Zatiaľ sa nám to ani na jednom zraze nepodarilo. Myslím tým zrazy, ktoré sa konali v obciach, kde neexistoval turistický klub. A každá súťaž musí mať aj víťazov. Ceny treba, aj keď len symbolické. A ak neprispela Regionálna rada KST ani obec ako hlavní organizátori, tak siahate do svojich zásob. Sponzorské sladkosti od Jednoty sú síce dobrá vec, ale zjete ich a o minútu už nemáte žiadnu pamiatku. A nejakú spomienku by si mali uchovávať na nás turistov aj tí z hostiteľskej obce, ktorí najviac pomohli – naši sprievodcovia. Ale aj starosta, ktorý nám zraz „požehnal“. Aspoň na týchto pamätala regionálna rada, hlavný organizátor zrazu...

Papier nepustí...

Ala, členka (zatiaľ) Regionálnej rady KST Topoľčany